

VASARNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 21. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földművelés Szövetség.)
Telefon: 11—35—42.
Postatakarékpénztári csekszámla száma: 25.157.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előfizetési táblázat” című füzetekből együtt: egész évre 4, félve 2, negyedévre 1 P.

Külföldre: egész évre 8, félve 4, negyedévre 2 P.

Érdekvédelem, gazdaságfejlesztés és a közellátás

Sok szó esik mostanában a megszületendő új Európáról, a gazdasági élet átállításáról, de ami minket — törpebirtokos-kisgazdákat — legfőképpen érdekel, az irányított mezőgazdaságról, sőt a tervgazdaságról és végső fokon még a kényszer-gazdálkodásról is. Nem akarok belekörtöközni azoknak a magas képzettségű szakfőnököknek, vagy a közélet nyilvános szereplőinek alkalommal történő fejtegetéseibe és megállapításába, akik hivatalosul — sőt elhivatottaként — fogva alkalmassá is és méltó is az újáépítés munkájának a megtervezésére és kivitelezésére. Ha mégis fel merem venni a tollat, hogy ehhez az iskolai képzettségem messze túlszárnyaló kérdéshöz hozzájáruljak, teszem ezt azért, mert sokszor tapasztaltam, hogy az *élet iskolájában szerzett helyes ösztön majdnem egyetlen a szakfőnökkel.* Teszem ezt továbbá azért is, mert a közellátás jelenlegi gondjaink terheit viselőik részéről a közelmúltban a gazdákra nézve nem éppen bizelgő megnyilatkozások történtek. De hogy még világosabb legyen elhatározásom indokait, a Gümör-Kishontvármegyei Mezőgazdasági Bizottság december első napjaiban tartotta 1941. évi rendes közgyűlést a vármegye székházában; ez alkalommal a Mezőgazdasági Bizottság elnöke is, de különösképpen a vármegyei gazdasági felügyelő nemességvereti jelentésben festette meg a vármegye mezőgazdasági helyzetképét.

Egy hét múlva Tornaiban egy jólirányított ürvendő országgyűlési képviselő a MEP választmányának nagyszámúban összejűlést tartott tagjai előtt tartott hatalmas tájékoztató beszédet hazánk kül- és belpolitikai kérdéseiről, hönvédségünk nagy szövetségeseinkkel együttműködés alatt magyszerű teljesítményeiről, nemkülönben közgazdaságunk és mezőgazdaságunk jelenlegi állásáról. A képviselő úrnak a mezőgazdaságról megrajzolt helyzetképe főbb vonatkozásában teljesen azonos volt a gazdasági felügyelő úrrel: de különösen egyezett vele az a megállapítás, hogy nagy gondtal kitenyésztett állatállományunk jelenlegi nyilvánosságát a fenntartása érdekében minden lehető ék kell követni, mert az *elővédendő új Európában a fejlett állattenyésztés tesz a magyar nemzet legnagyobb gazdasági erősségé.* Aki gazda, vagy gondnal kitenyésztett állatállományának a jövőjét fenntartani akarja, az a gyenge közepes

termésből saját szükségletét sem tudja teljes mértékben fedezni. Különösen az ösztönzött engem arra, hogy a nagy nyilvánosság előtt is fellesssem azt a gondolatot, hogy

a közellátás kérdésében előálló zavarok megelőzése érdekében szükségesnek tartanám, hogy a gazdák hibáján kívül elkészít és rosszul felálló ösztívések feljavitására a földművelésügyi minisztérium nitrogénműtrágyákat bocsájtana ingyen a gazdák rendelkezésére.

Mi gazdák soklenszen függetleníthetők magunkat az időjárás szélsőségeitől. Az elmúlt két esztendő szélsőségekre eszponáló időjárása meg a békebeli időközben is ezertete volna a gazdasági életre és közellátásra káros hatását, emellett azok a teljesítmények, amelyek a hadiállapot előlünk gazdálkott megkövetelték, méris a kényszer-gazdálkodás körényébe sodorja. A gazdák akartata alá van rendelve elvárhatatlan természeti időjárás adottságoknak, eszekevesi szabadságot

korlátozza a hadiállapot folyamánaként a magasabbrendű közérdek. Mikor a gazda elvögzett munkájára Isten áldását kéri, egyben nem felejtí el azt az örök igazságot, hogy segíts magdon, az Isten is megsegít. Most azonban, amikor akarata és eszekevesi szabadsága a magasabbrendű közérdek szolgáltatában áll, a gazdasági élet irányított joggal elvárja, hogy a közelljó közellátására jötekyonyan ható intézkedéseket léptessen élethe haladéktalanul.

Tudományosan képzett emberek ki tudják számiszéren is mutatni, hogy a gazdák hályján ki-ről előlért gyenge észzekevesésekre nitrogénműtrágyákkal leendő feljavitása milyen anyagi megerterhetést, eszint

mennyi terméshibbletet jelentene a magasabbrendű közérdektől gyengesített közellátásnak.

En ezt meg sem kísérem, mert engem a Gümör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület teli gazdasági tanfolyamain hallot-

takon felül csak az élet iskolájában szerzett helyes ösztön vezettí rá a nitrogénműtrágyák alkalmazására, abból minden alkalommal azt a meggyőződést szerzetem, hogy

a nitrogén-műtrágyák ok-szerű alkalmazása a rosszul felálló gyenge észzekevesített feljavitásnál szemmel látható és kézzelfogható eredményt biztosít.

Hogy az újáépítendő Európában a mezőgazdaság kiérdendí hogyon illeszkedik majd bele a korszerű építkezésbe, azt még a tervezők sem igen tudják, eszű-szerint teljes bizonyossággal megvártozni; de

hogy a közelljó közellátásában a kenyérmagvak bősége hazánkban minden rendű és rangú lakóiban közmelegelőket váltána ki, az — hittem szerint — minden kétség-fen felül áll.

Si ha ez így igaz, akkor érdemes lenne mezőgazdasági érdekvédelmi és gazdaságfejlesztő szerveknek sürögés és behatóan foglalkozni a kérdéssel.

Pápezsik András,
a Gümörvármegyei Gazdasági Egyesület alelnöke

A Falu-Gazdaszövetség és az Olasz-Magyar barátság

Amikor a világháború és összejtemás utáni gyszas eszten-dökben a szétárapolt Magyarország ártalanul állt itt Európa közepén, a kiséntantba szervezett ellenségek gyűrűjétől fogjogaltan, a magyar gazdalközönség tette meg az első lépést a kibontakozás, a magyar igazság elismertetésére felé. Tizenhét évvel ezelőtt, Szekeres Lászlónak, a Falu-Gazdaszövetség jelenlegi ügyvezető igazgatójának kezdeményezésére indult el négy-hetes tanulmányútra a magyar gazdátársadalom vezetőiből álló csoport. Ez volt az első hivatalos érintkezés a világháború után a magyar és olasz gazdátársadalom között. Ennek folyamánaképpen Mussolini egyes kívánásáigra megindult az olasz-magyar gazdálkújság cseréneke, amely — igen nagy sikerrel — hármas éelt szolgált. Lehetőséget nyújtott a két nemzet falinak egymás országának, gazdálkúdsánsának megismerésére; a most bejeltesedett, de a lelkek mélyén évszázadok óta él olasz-magyar barátság kimélyítése felé jelentett hatalmas lépést és végül megerteremte az előfellelelt annak, hogy a magyar igazság első szószólója Itália és annak Duceja, Mussolini legyen.

Most, amikor a Duce külügyminisztere ismétellen látogást tett Magyarországon, a Falu-Gazdaszövetség és a magyar föld népe hálás szeretettel emlékezik meg Italia Ducejáról és külügyminiszteréről és arról, hogy a magyar gazdalk olasz-országi látogatásakor milyen szeretettel fogadta a Duce a magyar flukat és hogy Clanó 1938-ban tett budapesti látogató-sásokor milyen feleslánszó szemmel, öszinte szeretettel fogadta a Vigadóban a magyar fluk tisztelgését. Ezt a tisztelgést a közlekedési nehézségekre és egyéb körülményekre való tekintettel ezúttal megismételni nem lehetett; ezen az úton fejezik ki azonban hálás szeretettelket a nagy és nemes Olaszország és vezetői iránt a magyar falvak, amelyeknek népe a Duce-tól tanulta meg a mai idők mindenkire kötelező jelmondatát: HINNI ENGEDELMESKEDNI ÉS DOLGOZNI... (s. k.)

A házasedési kölcsönrel,

amelyet 1942 január 1-től lehet kérvényezni, hatalmas méretű szociális megoldás alapulit fektet le a kormány; életképes eszlakok alapítását segít elő. Megszüntetni igyekszik azokat a nehézségeket, hogy a közös életút kezdetén álló fiatal házaspárok lezathátszór és lefeljebb az a legkisebb keresetű fiatalok biztosítsanak, amely elsőrendű elszántsálműveletnek fektet le a kormány; ezáltal megvan, arra azonban már nem volt elegendő, hogy a házasedéshez nélkülözhetetlen beruházásokat is fedezze. Megszüntet most azok a veszélyek is, amelyek az anyagi hiánya erkölcsi és népszaporodási féru magyarságot az ország. A kölcsön kamatmentes és a havi 1 százelekes tartóztést sem kell fizetniük azoknak, akik a nemzet érdekeit megírják a kellő számú utóddal jánlékezők meg a hazát. A gyermekalkadás egyben a kölcsön tekintélyes részének — négy gyermek születése esetén az egész — öszzege — elengedést jelentik 5000 pengő értékű vagyonnal és 300 pénzös együttes havi jövedelemmel bíró házaspárok még részülhetnek a házassági kölcsön kedvezményében. A mezőgazdasági népességből és sokgyermekes eszlakból származó házaspároknak előnyt biztosít a törvény a kölcsön elnyerésében. A felső korhatár 32 év, a további előfellelt az egészséges és feddhetetlen erkölcsi életét.

